

ikke sker mere. Det er klart, at der må kunne ske en gensidig udlevering, så de, der har lavet kriminelle handlinger, også kan blive dømt for dem.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg vil gerne starte med at takke ordførerne for partierne for den meget positive modtagelse af dette lovforslag, som af flere ordførere, bl.a. hr. Kaalund, er blevet beskrevet som et bunkebryllup.

Som ansvarlig for ægteskabslovgivningen blev jeg selvfølgelig en lille smule bekymret over den påstand, at jeg her kom med et lovforslag, der lagde op til et skred i ægteskabslovgivningen. Jeg vil sige, at det står jeg ikke fadder til, men jeg kan godt se ordførernes pointe, nemlig at der er tale om internationale strafferetbestemmelser, som Danmark tilslutter sig, og som tager afsæt i både EU, FN, europæiske konventioner og gældende nordiske bestemmelser. Et eller andet lovforslag skulle de bestemmelser jo samles i, og jeg synes, vi her har fundet den rette sammenhæng, så vi kan tilslutte os en række nye internationale bestemmelser.

Jeg noterede mig, at der var kun ét parti, nemlig Dansk Folkeparti, som stillede sig skeptisk over for lovforslaget. Jeg tror, at når hr. Peter Skaarup har fået lejlighed til at stille de spørgsmål, hr. Peter Skaarup måtte have til lovforslaget, under udvalgsbehandlingen, vil vi se, at forslaget vil kunne vinde enig tilslutning i Folketinget. Det er jo, som flere ordførere har sagt, en realitet, at euroen bliver gangbart og lovligt betalingsmiddel i en række lande, og der er jo konventionsmæssige bestemmelser om, at man skal beskytte hinandens valutaer, uanset om de er lovligt betalingsmiddel i ens eget land. Sådan er det med dollaren, sådan er det med yennen, og sådan er det med valutaer i øvrigt: her i landet beskytter vi fremmede valutaer mod forfalskning og har også strafferetlige sanktioner.

Jeg har ved en tidligere lejlighed fået Folketingets tilslutning til på Danmarks vegne at kunne tilslutte mig den rammeafgørelse, som danner grundlaget for dette initiativ til at beskytte euroen her i Danmark, og jeg ser frem til en konstruktiv udvalgsbehandling, hvor vi selvfølgelig stiller os til rådighed for besvarelse af alle de spørgsmål, som Folketingets partier måtte have.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 143: Forslag til lov om ændring af lov om erstatningsansvar, lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser og lov om afgift af ansvarsforsikringer for motorkøretøjer m.v. (Revision af regler om erstatning for personskade m.v. samt nedsættelse af afgiften af ansvarsforsikringer for motorkøretøjer m.v.).
Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 10/1 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lissa Mathiasen (S):

Lovforslaget, der her er til førstebehandling, er der virkelig god grund til at glæde sig over, for det er et godt stykke arbejde, der er lavet.

Vi har i Socialdemokratiet set frem til dette forslag med længsel – ikke for vores egen skyld, men fordi de mange mennesker, der kommer ud for en sådan ulykkelig hændelse, har fortjent væsentligt bedre, og det får de nu. Det serviceeftersyn af vores erstatningslovgivning, der her er lagt op til, er godt nyt, hvad enten det drejer sig om ofre for vold, voldtægt, færdselsulykker eller andre ulykker, og jeg vil godt tage nogle af hovedpunkterne frem.

Jeg tror, mange er enige med mig i, at de beløb, ofre for incest og voldtægt får udbetalt, altid virker meget lave set i forhold til forbrydelsens karakter. Men sandheden er vel, at intet beløb kan erstatte den krænkelse, der overgår én, når man bliver udsat for enten incest eller voldtægt, og man kan godt spørge: Hvad er formålet med erstatningen så?

Set med mine øjne er formålet at give ofret mulighed for at gøre tilværelsen lidt mere tålelig; men uanset hvad behovet er, rækker de 30.000-45.000 kr., man i dag får i erstatning for

voldtægt, ikke langt. Vi er derfor godt tilfredse med, at erstatningen for netop de forbrydelser fordobles, og tilsvarende hilser vi også velkommen, at forslaget indebærer en generel forhøjelse af erstatningsniveauet ved personskader.

Det er også godt at konstatere, at private forsikringer og andre ydelser ikke længere skal modregnes i erstatningen. Det betyder, at erstatningsbeløbet reelt kan gå til at kompensere for den lidte overlast, man har været ude for.

Et tredje meningsfyldt forslag er, at der ikke længere sættes grænser for, hvor længe ofret kan få tabt arbejdsfortjeneste. Ikke mindst i voldtægtsager afhænger ofrets psykiske tilstand netop af, hvornår det er muligt at gøre erhvervsevnetabet endeligt op.

Én ting er sikkert: Alle disse forslag kan gøre tilværelsen lidt mere tålelig for ofret, og sammen med den offerrådgivning, vi oprettede for et par år siden, og de forbedrede muligheder for erstatning er det en væsentlig forbedring af vores indsats over for de mennesker.

Vi er også godt tilfredse med, at reglerne for tab af erhvervsevne forbedres, så de kommer til at ligge tæt op ad de regler, der gælder for personer, som er kommet til skade på arbejdet. I bund og grund er det jo mindre væsentligt, hvordan man har lidt tab af erhvervsevne; det vigtige er, at man har tabt den, og ikke mindst kompensationen for tabet. Det størst tænkelige beløb for tab af erhvervsevne bliver fremover 6.020.000 kr., hvilket er en forhøjelse på små 2,5 mio. kr. i forhold til i dag.

Det er også sådan i dag, at erstatningsbeløbet reguleres drastisk, afhængigt af bl.a. alderen. Det vil sige, at f.eks. en ældre person og en ung under ulønnet uddannelse har fået mindre i erstatning for tabt erhvervsevne end en midaldrende person. Det foreslås nu lavet om, og det er godt, at der bliver gjort noget ved den form for aldersdiskrimination. Nu bliver det sådan, at beløbet varierer noget mindre, og erstatningen bliver større for alle aldersgrupper.

Det sidste element, jeg godt vil nævne i lovforslaget, er, at hvis man mister sin partner eller ægtefælle, kan der ud over forsørgertabserstatningen udbetales et engangsbetrag på 108.000 kr. til dækning af de ekstra udgifter, der er forbundet med dødsfaldet. Det er vi glade for, vi synes, det er rigtigt, det er kommet med.

Jeg erkender blankt, at vi aldrig kan fjerne risikoen for store omvæltninger i folks tilværelse, som vender op og ned på livsbetingelserne. Men vi kan fra samfundets side være med til at øge

trygheden, så ofre og efterladte får tid til at skabe sig en ny tilværelse.

Det er et stort og meget omfattende forslag, og jeg har her kun taget nogle få punkter frem. Men ingen tvivl: Vi er utrolig glade for det fremsatte forslag, og vi vil i hvert fald gerne medvirke til at godt og konstruktivt udvalgsarbejde. Vi kan støtte forslaget og ser med glæde frem til, at det bliver vedtaget her i Folketinget.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Selv om fru Lissa Mathiasen til sidst sagde, at hun kun havde taget nogle få punkter ud, var det jo alligevel en detaljeret beskrivelse af de punkter, der blev nævnt. Jeg vil ikke være detaljeret i dag, for det er jo, som den forrige ordfører også sagde, et juridisk og teknisk kompliceret forslag, som man, om jeg så må sige, også skal se lidt på tværs, før man egentlig kan danne sig et helt præcist indtryk af, hvilke konsekvenser det vil få.

Jeg vil selvfølgelig på Venstres vegne tilslutte mig fru Lissa Mathiasens bemærkninger om, at det er en god ting, at vi nu forsøger at give ofre for forbrydelser og ofre for ulykker en mere tålelig tilværelse. Ikke mindst er vi meget optaget af, når det drejer sig om voldsforbrydelser, voldtægtsforbrydelser osv., at vi som samfund anerkender den krænkelse, der ligger i at være offer for disse forbrydelser. Jeg vil sige til justitsministeren, at jeg glæder mig til at vende tilbage til sagen, når vi skal tale om den strafferetlige vurdering; men jeg kan forstå, at når det drejer sig om erstatningsretten, har vi samme vurdering, nemlig at krænkelsen er meget betydelig.

Situationen kan ikke genoprettes med penge; men vi kan jo ikke undgå at mærke, når vi taler med ofre, at på en eller anden måde er det mere end et økonomisk plaster på såret, når samfundet tildeler en større erstatning. Det handler altså om mere end økonomi, det er også en eller anden form for følelse af genopretning hos ofrene, og derfor er det klart, at vi er tilhængere af, at man nu giver disse ofre en større erstatning.

Med hensyn til de øvrige ulykker på arbejdsmarkedet er vi selvfølgelig også optaget af, at de skadelidte får en rimelig erstatning. Vi vil dog godt have lov til at lytte til andre. Der kommer formentlig deputationer, og vi kan jo se af høringsssvarene, at der er forskellige modsatrettede tendenser i dem. Men at det er samfundets pligt inden for rimelighedens grænser at sørge for, at man også på det private arbejdsmarked genop-

retter skaderne, skal der ikke være nogen tvivl om.

Vi ser frem til et grundigt udvalgsarbejde, og vi håber også, at det kan gå rimelig hurtigt.

Helge Adam Møller (KF):

Den sidste bemærkning fra fru Birthe Rønn Hornbech kan Det Konservative Folkeparti helt tilslutte sig. Vi håber også på en hurtig udvalgsbehandling, men selvfølgelig også, som der bliver lagt op til, en meget grundig behandling, og jeg tror også, at vi vil få besøg af en række deputationer og modtage en række skriftlige indlæg.

Når jeg siger hurtigt, mener jeg samtidig, at dette lovforslag er et godt og vigtigt forslag, og derfor bør vi gøre alt, hvad vi kan i Retsudvalget for, at vi får forslaget vedtaget, inden Folketinget slutter denne samling.

Som sagt kan vi helt klart tilslutte os hovedideen, som jo er, at bliver man ramt af en personskade, eller hvis en familie mister sin forsørger, sker der med lovforslaget en markant og generel forhøjelse af erstatningerne til den enkelte eller til familien. Det synes vi er rigtigt.

Vi kan også konstatere, at der sker flere klare forbedringer i den skadelidtes retsstilling, og det er også godt. Lad mig bare nævne et par eksempler. Det beløb, der også i dag udbetales efter gældende ret som en midlertidig erstatning, hvis man taber dele af sin erhvervssevne, skal nu ikke betales tilbage, hvis man skulle være så heldig – det er desværre kun få, der er det – at man bliver helt rask igen. De penge er jo modtaget i god tro, de er sikkert også brugt i god tro, og derfor synes vi, det er en rigtig ændring af loven, at der ikke længere er krav om, at de skal betales tilbage.

Vi synes også, det er godt, at man i større omfang får adgang til at få genoptaget en sag om erstatning, som ellers er afgjort, hvis det skulle vise sig, at skaden på trods af alle forventninger og al lægeekspertise alligevel udvikler sig værre end antaget. Sådan ved vi jo også at livet er indimellem. Der er ingen af os, der kan garantere, hvordan noget set ud om 5 eller 10 år, og derfor synes vi, det er rigtigt, at der er denne mulighed for, at så kan man tage sagen op igen.

Jeg synes i det hele taget, at forslaget bærer præg af – og det er sagt meget positivt – at man først og fremmest sætter sig i den enkeltes, i ofrets, den enkelte families sted og så siger: Hvordan kan vi som samfund, alle dem, der ikke har været så uheldige, hjælpe ham eller hende eller den familie bedre? Og det er jo et godt princip.

Jeg synes også, det er godt og tiltrængt, at der nu meget hurtigere uden det, som nogen vil benævne for meget papirruseri, kan udbetales et overgangsbetøb på mere end 100.000 kr. til en ægtefælle, hvis hans eller hendes partner dør.

Det er jo netop i den situation, når alle problemerne tordner ind, at mange har brug for den ekstra økonomiske indsprøjtning, som man alligevel vil få, men mange gange måske først efter et halvt eller et helt år. Derfor er det godt, at man kan få disse ca. 100.000 kr. med det samme til at klare nogle problemer.

Og endelig kan vi helt tilslutte os den tortgodtgørelse, der lægges op til specielt vedrørende sædeligheds kriminalitet, hvor ofret kan få en erstatning for den lidelse, den tort, som vedkommende har været ude for. Tortgodtgørelsen fordobles stort set i forhold til det gældende niveau.

Alt i alt tilslutter vi os forslaget og håber, at det kan vedtages i indeværende samling.

Anne Baastrup (SF):

Det er et centralt og vigtigt lovforslag, vi her behandler.

Når mennesker udsættes for ulykker, er deres overraskelse stor, når de finder ud af, hvor lidt der udbetales i erstatning. Derfor undrer det os, at der er fastsat en ikrafttræden til den 1. juli 2002. Der er jo ikke nogen større administrative omlægnings eller andet, der betinger så lang en periode inden ikrafttrædelse.

Vi havde eksempelvis gerne set, at loven gjaldt for sager, der ikke var endeligt afsluttet ved domstolene. Det er måske lidt overraskende at komme med en sådan ændring. Men der er sager, der trækkes ud og trækkes ud, hvor folk måske for både 5 og 6 år siden har været udsat for en ulykke, og hvor forsikringsselskaberne konstant prøver at finde en ny metode at få udsat sagen på, således at forsikringsselskabet til sidst måske kan komme frem til at slippe for den store erstatning.

Det er derfor også vigtigt, når vi vurderer lovforslaget, at vi vælger de mindst bureaukratiske metoder og nøje overvejer, om man i alle tilfælde kan betragte skadelidte som en ligeværdig part over for forsikringsselskaberne.

Spørgsmålet om midlertidig fastsættelse af erhvervsnetab på baggrund af udtalelse fra Arbejdsskade styrelsen vil vi dyrke lidt under udvalgsarbejdet. Ved en sådan midlertidig fastsættelse af erhvervsnetabet går skadelidte fra at få tabt arbejdsfortjeneste over til at få en måske

lavere ydelse. Det kan give en helt unødvendig nedgang i indtægten, som måske vil indebære, at skadelidte i revalideringsfasen skal leve af erstatningen. Jeg har da også bemærket, at LO har noteret sig, at den midlertidige erhvervsevnetabserstatning skal dække huller, ikke lave nye.

Det fører mig over til spørgsmålet om, hvorvidt vi overhovedet skal fastholde erhvervsevnebegrebet i erstatningslovgivningen, når vi i den sociale lovgivning er gået over til et nyt begreb: arbejdsevnebegrebet. Vil det ikke give unødigt besvær ved udredningen af en konkret sag, at man anvender forskellige begreber?

Årsagen til, at man i sociallovgivningen er gået over til det nye begreb, er jo at forhindre, at mennesker belønnes i at blive fastholdt i den dårlige situation, i stedet for at de bruger de ressourcer, de har. Denne tankegang gennemsyrrer i øvrigt arbejdsgruppens forslag. Så burde vi ikke få sat det helt på skinner?

Et andet emnet, vi vil dyrke, er: Hvad anerkendes som udgifter?

Visse typer af ulykker stiller store krav til effektiv psykologhjælp. Alt for ofte hører vi, at ofre i flere år har problemer. Det skal derfor klarlægges, om de udgifter, man kan få dækket efter hidtidig lovgivning, og hvor man fortsætter med den hidtidige praksis, nu også svarer til de reelle behov, der er.

I lovforslaget fastsættes en anden nedtrapning af erstatningen for men end hidtil. Vi vil også undersøge, om det er en hensigtsmæssig måde at gøre det på, eller om det er for skrap en ned sættelse. Det Centrale Handicapråd og De Samvirkende Invalideorganisationer er inde på samme kritik. Det bør derfor overvejes, om ikke nedtrapningen er for skrap.

Jeg skal samtidig indrømme, at det altid har undret mig, at der er et maksimum på godtgørelse for svie og smerte. Det er nu fastsat i lovforslaget til 50.000 kr. Men hvorfor har man oprindelig fastsat et maksimum? Det vil jo sige, at jo dårligere, man har det, jo ringere reel kompensation får man.

Så er der spørgsmålet om overgangsbeløbet. Det er fint, at vi nu har fået sat overgangsbeløbet ind i erstatningsansvarsloven, og vi vil under udvalgsbehandlingen sikre os, at der ikke kommer til at opstå ubehagelige tvister om dette beløb, for det er en lidt blød bestemmelse om, hvem det er, der er kompetent til at modtage beløbet. Det skal vi have helt styr på, så vi ikke får nogen ubehagelige sager.

Samtidig vil jeg så også på SF's vegne oplyse, at vi, når socialministeren kommer med forslaget om ændring af arbejdsskadeforsikringsloven, vil stille ændringsforslag, således at overgangsbeløbet i arbejdsskadeforsikringsloven forhøjes i overensstemmelse med de hensigter, der lå i beslutningen om at tildele politienken et kulancebeløb.

SF støtter naturligvis lovforslagets grundlæggende tankegang. Det er vigtigt at få forhøjet de forskellige erstatningsbeløb, så mennesker, der udsættes for en ulykke, reelt oplever at få en kompensation, der kan hjælpe dem til at fortsætte deres tilværelse.

Men det er svære sager, vi har med at gøre. Vi skal være omhyggelige, og jeg vil derfor foreslå, at vi i Retsudvalget tager initiativ til en høring, hvor vi kan få lejlighed til at gennemgå de enkelte elementer og se det hele i en sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Det er jo ikke altid, at Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti er enige i retspolitikken, men jeg lagde mærke til, at fru Anne Bastrup i starten var lidt inde på ikrafttrædelsesdatoen, og der vil jeg godt sige: Vi er enige. Jeg fik det ikke med i min ordførertale, men det vil vi godt tilslutte os.

Ikrafttrædelsen er jo sat til den 1. juli 2002, og der står også i bemærkningerne, at grunden til, at man vælger så lang tid, er, at de berørte parter skal have tilstrækkelig tid til at forberede anvendelsen af de nye regler. Det synes jeg også lyder fornuftigt.

Men hvis det her, som jeg forventer og håber, kan vedtages engang i maj måned, synes jeg, vi skal bore i under udvalgsbehandlingen, om man ikke kan fremskynde ikrafttrædelsen med i hvert fald et halvt år, hvis vi er enige om loven. Så da vil jeg godt give støtte til det, SF udtrykte.

Peter Skaarup (DF):

I lighed med både De Konservative og SF er vi i Dansk Folkeparti også af den opfattelse, at det her skal gå hurtigere. Der er ingen grund til at lade den langsommelighed, der i øvrigt har præget mulighederne for at forbedre erstatningerne, køre videre og så lade det køre frem til 2002. Vi kan udmærket forestille os, at vi allerede her i efteråret 2001 eller ved årsskiftet kunne lade de her regler træde i kraft, helt klart.

Der er nogle meget interessante problemstillinger i det her forslag. Det retter op på nogle af de misforhold, der har været indtil nu på området, men det retter ikke op på det hele. Vi synes, det vil være en udmærket idé, at man lavede en høring blandt berørte parter, interesserede parter, der er interesserede i at fortælle os i Folketinget og offentligheden, hvor det er, det stadig væk halter, for jeg ved, at der er mange, der mener, at det stadig væk halter på en række områder.

Eksemplet er jo helt klart tortbegrebet, som ikke er inkluderet i det her forslag, f.eks. i forhold til sagen om politienken i Århus, som efter det her forslag ikke ville kunne modtage den såkaldte torterstatning, hvis det var den sag, vi skulle køre efter i det pågældende tilfælde.

Så der er brug for, at vi får folk, der ved noget om de her ting, der har sat sig ind i detaljerne, til at fortælle os, hvor det præcis er, der skal rettes op, for der er stadig væk noget, der skal rettes, det er helt klart.

Og som sagt, hvis det mord på politimanden Morten Mortensen, som foregik i Århus, skete i morgen, jamen så ville der stadig væk være mulighed for efter det her forslag at give den torterstatning, som efter vores opfattelse er nødvendig, når der er tale om de her meget krænkende forhold.

Efter gældende ret, og det vil sige Højesterets og så landsretternes praksis, gives der kun godtgørelse for tort til voldsofre, når et overgreb er sket under særdeles krænkende eller ydmygende omstændigheder for ofret. Det medfører, at i selv de groveste voldsforbrydelser kan ofret ikke regne med at få tilkendt godtgørelse for tort. Der skal foreligge flere timers krænkelse, mishandling af ofret, før der måske kan findes anledning til at give tortgodtgørelse.

At mennesker kvæstes, f.eks. ved at der affyres skud mod dem, er efter praksis ikke tilstrækkeligt i dansk ret i dag. At en person spyttes i øjet af en stiknarkoman, der truer med aids-smitte, således at den forurettede går i 6 måneders uvished om smitte, er heller ikke tilstrækkeligt for at give tortgodtgørelse i dag, uanset om den forurettede handler som led i sit arbejde. Og det retter det her forslag heller ikke op på.

Det skaber utryghed for personer i flere erhverv; det skaber utryghed for plejepersonale, politifolk, Falckpersonale og andre, der bliver udsat for den slags overgreb, og det giver altså som sagt ikke den torterstatning, som er nødvendig. Forslaget bør rette op på den her til-

stand, og det gør det ikke, og derfor vil Dansk Folkeparti lave et ændringsforslag, der går på, at man kan give den form for torterstatning.

Tort kan defineres som en krænkelse af selv- og æresfølelsen. Det er indlysende, at den, der påføres invaliditet eller erhvervsevnetab af en vis størrelse eller begge dele, også får krænket selvfølelsen. Det begreb opererer man med i Frankrig, hvor den dom, der har været meget diskuteret omkring Lene Mortensen-sagen, var fremme for nylig. Og man opererer efterhånden også med det i de øvrige skandinaviske lande. Så derfor er der grund til, at vi her i Danmark også får det med, når man har det i de lande, vi normalt sammenligner os med.

Så grundlæggende er vores opfattelse altså, at man skal se afgørende på det begreb, således at hvis der sker et mord på en politimand i morgen, kan vi give den rigtige erstatning ud fra det tortbegreb, som der er tale om.

Vi har også gennemlæst forslaget med henblik på nogle af de andre punkter. Vi betragter det her med tort som meget afgørende, men vi betragter også f.eks. § 14 a, hvor vi kommer ind på overgangsbeløbet, som også andre ordførere har været inde på, som interessant. Vi synes egentlig, det er sådan en lidt mærkelig størrelse; det er da positivt nok, men det er en lidt mærkelig størrelse, fordi det må betragtes som et plaster på såret i den her anledning. Der synes vi, at det var en idé, når man nu giver et overgangsbeløb, at man giver det til efterlevende ægtefæller og samlevende, men også til alle mindreårige børn, så de også får det beløb, der er tale om.

Desuden synes vi, at man i bestemmelsen skal slette, at der ikke kan kræves erstatning for begravelsesudgifter. Vi synes, det vil være rigtigt at give erstatning for begravelsesudgifter.

Sådan er der som sagt en række punkter, hvor vi siger, at det her forslag er et skridt i den rigtige retning, men hvor der stadig væk mangler flere initiativer, der gør det bedre for ofret, så vi helt klart kan komme i top i forhold til at hjælpe først og fremmest ofret og ikke forbryderen i det danske retssamfund.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Hr. Peter Skaarup er inde på en principiel og også interessant diskussion, selvfølgelig, om tort; hvor der skal gives erstatning og til hvem og i hvilket omfang, og den diskussion ser jeg frem til.

Men når hr. Peter Skaarup nævner eksemplet med en politimand, der i forbindelse med en anholdelse af en stiknarkoman, der måske har hiv, bliver spyttet i øjet – og det er jo sket i det virkelige liv – og han eller hun naturligt er bange for, om man skal være blevet smittet og må gå i usikkerhed, har jeg svært ved at se, at den usikkerhed bliver hverken større eller mindre, hvis man eksempelvis fik torterstating, hvad enten det var 5.000, 10.000, 15.000 eller 20.000 kr.:

Vi skal vel passe på, hvad det er vi giver for. For jeg tror helt ærligt, at politimandens usikkerhed og angst for at være blevet smittet er lige stor. Det kan vi ikke godtgøre med et beløb, uanset hvor stort eller hvor lille det er. Og derfor er det måske rigtigt i den slags tilfælde ikke at give noget.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Der er vi så ikke enige. Jeg mener faktisk, at i en situation, hvor en politimand i tjenesten er blevet ramt af den her meget store usikkerhed, som det jo medfører, vil det være godt for vedkommende og for det omkringliggende samfund, at man siger, at der giver vi altså et beløb fra det offentliges side.

Der er jo en konkret sag, som har givet anledning til, at man har kontaktet Justitsministeriet og også lavet en lovændring lige præcis i forhold til nogle sager som det her. Men problemet med den lovændring, som er blevet vedtaget, er, at det kræves, at det strafbare forhold tangerer et niveau, der betyder 1 års fængsel. Og da et snyt i forbindelse med en anholdelse jo overhovedet ikke kan betragtes som noget, der giver 1 års fængsel, er den lovændring ingenting værd, for i de fleste af de tilfælde, som man vil komme ud for her, er der ikke tale om 1 års fængsel; der er måske tale om 30 dages eller 60 dages fængsel.

Derfor er det ikke relevant at se på den nuværende bestemmelse. Den bestemmelse skal gøres klarere og bedre, sådan at der ikke er tale om 1 års fængsel, men så der er tale om mindre straffe, så man kan hjælpe de politimænd eller andre, der måtte komme i klemme.

Sonja Albrink (CD):

Da tidligere ordførere så fint allerede har tilkendegivet, hvad forslaget drejer sig om, det er jo en revision af erstatningsansvarslovens regler om erstatninger, skal jeg ikke nærmere gå ind i de enkelte elementer.

Forslaget indeholder jo også en forhøjelse af erstatningsniveauet ved personskader og tab af forsøger.

Vi vil i CD lytte til de deputationer, som vil komme vedrørende foretræde, og vi vil også gerne medvirke til en positiv og grundig udvalgsbehandling. Og ligesom tidligere ordførere også har tilkendegivet, er vi også indstillet på i CD at medvirke til, at forslaget kan træde i kraft hurtigt.

Elisabeth Arnold (RV):

Forslaget her har været længe ventet, og vi har naturligvis alle sammen gennem dagspressen fulgt med i, at der har været kritik af lave erstatningssummer til volds ofre og ofre for ulykker og forbrydelser.

Det er derfor med stor fornøjelse, at jeg kan give Det Radikale Venstres tilslutning til det her lovforslag. Det indeholder en længe ventet revision af erstatningsansvarslovens regler og af offererstatningsloven.

De vigtigste elementer i lovforslaget er naturligvis gennemgået af andre ordførere, og det er jo meget teknisk stof. Jeg skal blot sige for Det Radikale Venstres vedkommende, at vi lægger vægt på tre hovedelementer i lovforslaget.

For det første, at erstatningerne vil blive større for alle skadelidte. Det er et tiltrængt løft, og det er vi glade for kan blive muligt nu.

For det andet er der skabt sikkerhed for, at f.eks. en midlertidig erhvervsnevnetabserstatning ikke skal kunne kræves tilbagebetalt, selv om det senere viser sig, at der rent faktisk ikke var et varigt erhvervsnevnetab. Det vil sige, at nogle af de ting, der tidligere er blevet opfattet som urimelige, hvor man senere har skullet betale noget tilbage, som man egentlig havde opfattet som en erstatning, jo nu bliver ophævet. Det vil sige, at der bliver nogle rimeligere overgangsordninger og nogle huludfyldninger efter denne her lov.

Endelig synes jeg, det er meget lykkeligt, at sociale ydelser ikke mere skal fratrækkes i erstatningen, selv om den pågældende ydelse helt eller delvist dækker en tabspost, der kræves erstatning for. Det har også ofte været anset for urimeligt, at man på den måde fik fratrukket ydelser i sin erstatning, selv om man lige troede, at det var den, man havde at gøre godt med efter at have været udsat for en forbrydelse eller en ulykke.

Der er nok ingen tvivl om, at vi, efter at denne lov er blevet vedtaget, stadig væk vil få eksem-

pler på ofre, der efter almindelige begreber og efter deres egen opfattelse også føler, de har fået en utilstrækkelig erstatning.

Alt kan ikke beskrives i tekniske og juridiske termer, men det her forslag er i hvert fald et skridt i den rigtige retning. Derfor støtter vi det.

Jann Sjørnsen (KRF):

Kristeligt Folkeparti hilser også lovforslaget meget velkomment og kan støtte det som sådan. Vi er glade for, at offererstatningerne generelt øges betydeligt ved personskade og tab af forsørger.

Selvfølger kan penge ikke betale de menneskelige omkostninger, man lider i forbindelse med ulykker eller i forbindelse med forbrydelser. Men hvorom alting er, er offererstatninger jo et udtryk for, at samfundet også med dem anerkender den krænkelse, som et offer eller en ulykke, for nu at tage det med også, giver den enkelte.

Det kan være med til at gøre livet lidt mere tåleligt, og derfor er det vigtigt ikke bare i forhold til den offentlige debat, men også i forhold til, at hvis man sætter sig ned og kigger på de konkrete erstatninger, som gælder nu, så må man sige, at de ikke synes at stå i forhold til det, som ofret har lidt, eller det, som man efterfølgende kommer ud for af konsekvenser i forbindelse med ulykker, ikke bare menneskeligt, men altså også økonomisk.

Derfor er vi glade for, at regeringen fremsætter det her lovforslag, som vi altså kan tilslutte os, også fordi skadelidtes retsstilling bliver forbedret ved lovforslaget her. Lad mig bare nævne dette, at man får mulighed for at genoptage en sag. Det synes jeg er en lille, men vigtig forbedring, der fremgår af lovforslaget.

Vi vil fra Kristeligt Folkepartis side også gerne medvirke til et hurtigt udvalgsarbejde, og vi vil også godt tilslutte os de ordførere, som her i dag har sagt, at det forekommer lidt underligt, at lovforslaget først kan ikrafttræde 1. juli næste år. Her vil vi også gerne melde os blandt de partier, som godt vil diskutere – i givet fald der ikke er vægtig grund for, at det ikke kan ske – så at fremsætte ændringsforslag, sådan at loven kan træde i kraft tidligere. Det kan jeg i hvert fald ikke i dag se at der skulle være noget som helst til hinder for.

Med disse ord kan jeg tilsige ministeren en positiv udvalgsbehandling fra Kristeligt Folkepartis side.

Tom Behnke (FRI):

Indledningsvis vil jeg gerne sige tak til justitsministeren for lovforslaget her.

Vi har – og mange andre har – igennem lang tid, igennem mange år presset på for, at vi får set på de sats, der er, at vi i højere grad ser på ofrets stilling, at vi ser på, hvordan vi bedst muligt kan kompensere og give et, om jeg så må sige, plaster på såret i forhold til ofrene. Det har taget lang tid, men nu er det kommet, og det er vi meget glade for. Vi mener også, at den udformning, lovforslaget har, er rigtig og god, og at ministeren har taget fat i de elementer, som er de væsentlige og de vigtige og de rigtige.

Det er godt, at vi nu får forhøjet erstatningerne generelt. Vi har længe ment, at erstatningsniveauet har været alt for lavt. De erstatninger, der har været udbetalt, har jo dårlig nok været et plaster på såret, om jeg så må sige.

Vi er også glade for de nye tiltag, der kommer i forbindelse med lovforslaget her, nemlig at man f.eks. i forbindelse med udbetaling af erstatninger ikke foretager modregning i de sociale ydelser. Vi har altid undret os over, at man har en forskellig retsstilling, alt efter om man nu har et arbejde, eller man ikke har et arbejde i forhold til de erstatninger, der udbetales til ofrene. Det har vi ikke kunnet forstå, for hvis en erstatning er en erstatning, der ligesom skal være en godtgørelse for det, man har været ude for, så må det jo være en godtgørelse, der gives til alle, uanset social status i øvrigt.

Vi er også glade for, at udbetalingerne af erstatningen i forhold til tab af erhvervssevne nu kommer til at ligne reglerne på arbejdsmarkedet og de regler, der gælder dér, men er i øvrigt også enige i de indvendinger, der har været i forhold til begrebet tab af erhvervssevne. For der er jo ingen tvivl om, at der på andre områder, på det sociale område, i øjeblikket foregår forhandlinger, og der er lovforslag til behandling her i Folketinget, som jo ændrer disse begreber til at hedde og være noget andet.

Så kan det jo godt være, at man, for at der skal være sammenhæng mellem de forskellige lovgivninger, er nødt til at ændre de her ting, men vi må jo så opfordre justitsministeren til at se på, om det er det her forslag, der skal justeres, eller om man vil afvente, hvad der sker på det sociale område, inden noget kommer til at ske.

Vi er også glade for at se, at erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i visse tilfælde kan komme til at fortsætte over en længere periode, end den har kunnet i dag. Vi har desværre set tilfælde,

hvor nogle er faldet ned i et hul, fordi de tidsmæssigt er kørt ud over en bestemt grænse, som er fastsat, og at det i mange tilfælde er, uden at de selv er skyld i, at tiden er gået, men at det i højere grad har været myndighederne eller andre, som har trukket sagerne i langdrag, så de dermed er kommet ud over kanten. Så det er godt at se.

Det er også godt at se, at torterstatningen bliver forhøjet ganske væsentligt. Det er jo en erstatningstype, som man måske også burde se på skulle udbetales i endnu flere tilfælde, end det sker i dag. Vi er med på, at området er udvidet her på det seneste. Men vi kunne godt tænke os, hvis man efter forhøjelsen her, og når ordningen kører, igen kunne se på, om vi måske skulle udbrede selve torterstatningens område mere, end det er i dag.

Vi er også glade for, at man har set i øjnene, at det ikke er rimeligt, hvis man én gang har udbetalt erstatning til en person, måske en løbende erstatning over en længere periode, og det så efterfølgende viser sig, at der heldigvis ikke var behov for den erstatning, vedkommende er blevet rask igen, er kommet til sig selv igen, at man så kommer og siger, at så skal vi i øvrigt lige have pengene tilbage. Vedkommende har selvfølgelig modtaget dem i god tro, har brugt dem i god tro og har formentlig også i den pågældende periode haft brug for at få de pågældende penge. Så det er godt nok.

Det, vi også har lagt vægt på, som er positivt i forslaget, er det overgangsbeløb, som ministeren lægger op til ved tab af forsørger, en ordning, som jo måske mest af alt er afledt af den sag, der kørte ved de franske domstole. Vi er glade for, at ministeren var så hurtig til at reagere og sige, at vi laver en ad hoc-bevilling i det pågældende tilfælde, og så må vi prøve at få indrettet lovgivningen, sådan at vi får samlet op på de sager i fremtiden. Det er godt at se, at ministeren er handlekraftig og sørger for, at tingene bliver rettet op, når det viser sig, at der er huller i vores lovgivning.

Men inden vi når frem til en tredjebehandling, har vi i Frihed 2000 nogle spørgsmål til lovforslaget. Det er specielt omkring økonomien i lovforslaget. Ministeren skriver, at hele det her samlet set skal være indtægts- og udgiftsneutralt for det offentlige.

Når vi kigger på den økonomiske oversigt, der er i lovforslaget, fremgår det ikke klart og tydeligt, at det er neutralt. Vi har også lidt svært ved at se, hvordan det hele skal kunne blive

neutralt, specielt i forhold til udgiftssiden for det offentlige. Der må da blive nogle væsentlige forhøjelser af udgifterne for det offentlige.

Så hvor de penge skal komme fra har vi svært ved at se, når man samtidig siger, at hele lovforslaget samlet set skal være neutralt. Det vil vi gerne høre noget mere om.

Vi vil også gerne bore lidt mere i de hørings svar, der har været. Der er jo kommet en række indsigelser i den forbindelse, som vi mener er relevante. Og afslutningsvis vil jeg sige, at hvad angår ikrafttrædelsesdatoen er vi helt med på, at der selvfølgelig skal ses på den. Vi foreslår, at den træder i kraft allerede her 1. januar.

Men samlet set: Vi er positive over for lovforslaget.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det var vel nok dejligt med så stor enighed om et så vigtigt og også principielt lovforslag. Det er sjældent, at man som justitsminister har den oplevelse her i salen. Det kan være, at de mere sådanne praktisk betonedde lovforslag har så stor tilslutning i Folketinget, men her, hvor der er tale om et virkelig holdningsbåret, principielt lovforslag, er det rart at kunne konstatere, at vi står hinanden ganske tæt alle partier imellem.

Forhistorien for lovforslaget er jo, at jeg for nogle år siden modtog en meget seriøs henvendelse fra polio- og trafik- og ulykkesramtes organisation med landsdommer Kallehaug som formand, som sagde, at nu er der altså gået en ganske betragteligt antal år, siden den nuværende erstatningsansvarslov trådte i kraft den 1. oktober 1984. Og nu var tiden kommet, ikke blot til at lave et serviceeftersyn, men også til at gå ind og klækkeligt forhøje de erstatninger, der kan udmåles, når det drejer sig om skadelidte og ulykkesramte, og i øvrigt, som vi altså også har taget med her, ofre for kriminelle handlinger.

Jeg er glad for, at partierne samlet set har givet så stor tilslutning til, at vi her kan gå ind og ændre erstatningsansvarsloven og dér, hvor vi har en ansvarlig skadevolder, så også sikrer, at der kan udmåles ordentlige erstatninger. Og at vi dér, hvor vi har ofre for kriminalitet, og hvor gerningsmanden ikke er i stand til at udrede og betale erstatningerne, så har Offererstatningsnævnet, som sikrer, at ofrene ikke lades i stikken, men får deres udmålte erstatning udbetalt af det offentlige. Og så må det offentlige efterfølgende søge at kradse pengene hjem fra gerningsmanden.

Alle ordførere har været igennem lovforslagets mange facetter, som samlet set jo fører frem til, at vi her forhøjer erstatnings- og godtgørelsesbeløbene, der udmåles ved personskader og tab af forsørger, en forhøjelse som i gennemsnit ligger på godt halvdelen.

Når det drejer sig om tortgodtgørelsen for ofre for sædelighedsforbrydelser, går vi ind og fordobler erstatningerne. Det er der flere ordførere der har understreget deres meget positive medvirken til, og det er en holdning, og det er en opfattelse, jeg til fulde deler. Her er det på tide, at vi går ind. Vi kan jo ikke, som fru Birthe Rønn Hornbech jo så vigtigt understregede, gå ind og genskabe situationen, genoprette situationen før ulykken, før overgrebet, før fornedrelsen fandt sted.

Det er ikke alene et spørgsmål om økonomi, om den erstatning, man her får. Det er også en anerkendelse af, at man her har været udsat for en fuldstændig uacceptabel handling, når det drejer sig om ofre for kriminalitet. Her deler vi i fællesskab klart opfattelsen af, at den krænkelse, der har fundet sted, ikke kun skal afspejle sig i den sanktionsmæssige reaktion – det kan vi vende tilbage til under de næste beslutningsforslag – men også i den erstatning, der her udmåles.

Flere ordførere har knyttet bemærkninger til enkelte dele. Jeg vil se frem til, at vi får de spørgsmål, som fru Anne Baastrup havde, godt belyst under udvalgsarbejdet, og ønsker Retsudvalget en høring om lovforslaget, vil vi selvfølgelig også fra Justitsministeriets side gerne være bidragyder med forslag til folk, som kunne være anvendelige i forbindelse med en sådan høring.

Jeg skal sige til hr. Peter Skaarup, som var inde på et spørgsmål, som ikke er omfattet af lovforslaget her, nemlig et generelt princip, tort, som skulle indføres i dansk erstatningsret: Vi har jo tort, når det drejer sig om ofre for kriminalitet, og så sent som i 1997 fremsatte jeg på regeringens vegne en udvidet adgang til at udmåle torterstatning til ofre for kriminelle handlinger, nemlig sådan, at ofre for voldshandlinger også kunne søge erstatning for tort.

Når det drejer sig om at indføre det som et generelt princip også i forbindelse med dødsfald i forhold til efterladte både ægtefælle og samlever, har jeg forstået, at hr. Skaarup også gerne vil gå videre og se det i forhold til efterlevende børn og måske en yderligere udvidelse af personkredsen.

Det er jo et princip, som Norge har indført, svenskerne har en stor betænkning, der afventer

Riksdagens behandling af, om man skal indføre tort i svensk ret, og der er også andre lande i Europa, som vi med rette kan sammenligne os med, der har andre erstatningsretlige principper, end vi lægger til grund i dansk erstatningsret.

Jeg mener, tiden er kommet til, at vi får vurderet det princip mere grundigt, end hverken en førstebehandling af et lovforslag eller en udvalgsbehandling i Folketinget til fulde kan leve op til, og derfor har vi i går i Justitsministeriet bedt en arbejdsgruppe om i den kommende tid at overveje, om vi skal lave det erstatningsretlige principskifte i dansk erstatningsret. Jeg er glad for, at retschefen hos Ombudsmanden, Jens Møller, har sagt ja til endnu en gang at påtage sig den meget vigtige opgave på det erstatningsretlige område. Der var jo Jens Møller, der var formand for den arbejdsgruppe, der førte frem til betænkningen til det her lovforslag.

Retschefen hos Ombudsmanden, Jens Møller, har altså sagt ja til at påtage sig opgaven, og vi har udarbejdet et kommissorium, som jeg mener er sendt over til Retsudvalget, ellers vil det blive sendt over til Retsudvalget i dag, sådan at Retsudvalget kan se det kommissorium, som jeg så ikke vil trætte Folketinget med at gennemgå her. Det lever til fulde op til nogle af de spørgsmål, som også hr. Skaarup var inde på med henblik på en nærmere granskning.

Så jeg lover de ordførere, der har været inde på det, at vi vil gøre alt fra regeringens side for meget nøje at overveje det her også, sådan at vi forventer at kunne svare på i indeværende år, om vi skal lave et så fundamentalt skifte i vores erstatningsretlige principper.

Hr. Behnke var inde på, at vi jo med det her lovforslag laver en generel, standardiseret kompensation for mere eller mindre udokumenterede udgifter for efterlevende, nemlig et overgangsbeløb på 108.000 kr.

Det er vel rigtigt også at se det i sammenhæng med en generel overvejelse om tort. Ikke desto mindre mener jeg, tiden er kommet til at overveje det, også i lyset af, at de andre nordiske lande har skiftet deres grundlæggende principper.

Jeg skal sige om de økonomiske spørgsmål, som hr. Tom Behnke var inde på, at når det her er tilsigtet at være neutralt sådan statsfinansielt, offentligt økonomisk, hænger der jo sammen med, at vi på bilansvarsforsikringen har en afgift til statskassen, og hvis vi ikke gik ind, som vi gør med lovforslaget her, og satte afgiften ned – som man kan se af lovforslaget er der tale om

en afgiftslempelse, en nedsættelse af afgiften af ansvarsforsikringer for motorkøretøjer m.v. – ja, så ville lovforslaget her give et betragteligt merprovenu til statskassen, og det har ikke været til sigtet, at når vi her giver ofre et løft i deres erstatninger, skulle statskassen direkte tjene på det. Det er baggrunden for den bemærkning, som jeg her gerne vil kaste lys over, og som jeg selvfølgelig også gerne vil bidrage til at drøfte med Retsudvalget under den efterfølgende udvalgsbehandling.

Med de bemærkninger ser jeg også frem til et konstruktivt og grundigt udvalgsarbejde. Der er tale om et meget stort både juridisk og teknisk lovforslag, som fru Birthe Rønn Hornbech var inde på, og det kræver en meget, meget grundig og seriøs udvalgsbehandling, og den vil jeg gerne bidrage til.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil sige tak til ministeren for, at vi nu får belyst tortbegrebet bedre, så vi forhåbentlig kommer på linje med en række andre lande, som har indført det her begreb.

Vi så dommen fra Frankrig vedrørende politienken, og vi ved så også, at man i Skandinavien generelt ser på det her, og da vi mange gange på det her område sammenligner os med de øvrige skandinaviske lande, burde det også kunne blive indført her.

Da vi ikke har set kommissoriet endnu, vil jeg godt spørge justitsministeren, hvad det er, der får justitsministeren til at tro, at vi vil kunne se en ændring, en reel ændring i forhold til tortbegrebet, for det udvalg, der har siddet, og som har lavet den anbefaling, der ligger til grund for det her lovforslag, har jo også beskæftiget sig med det område, og der var den samme formand for udvalget, nemlig Jens Møller.

Hvad er det, der får ministeren til at tro, at der nu kommer en ændret opfattelse? Hidtil har man afvist at give torterstatning til f.eks. politienken fra Århus.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Nu har jeg ikke haft lejlighed til at se kommissoriet. Jeg vil godt høre justitsministeren, om han i det kommissorium har lagt op til, at det nye udvalg ikke blot skal diskutere spørgsmål om tort og ændring af borgeres erstatningsbegreber her, men at man i stedet for kunne kigge på overgangsbeløbet, således at det er overgangsbelø-

bet i den afgrænsning, der ligger såvel i arbejdsskadeforsikringsloven som nu også i erstatningsansvarsloven, man kigger på i stedet for tort.

Jeg kunne godt være bange for, at det måske pludselig skred, således at det i højere grad blev nogle andre elementer, der kom til at være bærende for, om man fik torterstatning eller ej som efterladt, hvorimod det mere kontante, at har man lidt et tab, der på en eller anden måde kan kompenseres for økonomisk, der tror jeg, at også følelsesmæssigt bliver den afgrænsning, som en domstol på et eller andet tidspunkt skal foretage, sværere, hvis det kun er tort, end hvis det bliver et overgangsbeløb.

Jeg vil godt høre, hvad ministeren siger.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Først skal jeg huske at sige, at der var et par ordførere, der knyttede bemærkninger over til socialministeren og Socialministeriets lovgivning, nemlig arbejdsskadesikringsloven og opfølgning af arbejdsskadesikringsloven i konsekvens af de forandringer, vi her laver i erstatningsansvarsloven. Jeg fik det ikke med i min første runde.

Her skal jeg sige, at socialministeren i går på regeringens vegne fremsatte lovforslag her i Tinget til ændring af arbejdsskadesikringsloven i lyset af, at erstatningsansvarsloven nu er fremsat til behandling. Så fik jeg lejlighed til at sætte det på plads.

Så skal jeg sige til hr. Skaarup: Det var jo en ualmindelig modbydelig begivenhed, der førte frem til vores politimand, vores motorcykelbetjent fra Århus Morten Mortensens død. Han blev dræbt af en fransk bankrøver her i landet i 1995. Den sag er meget speciel, og den er også erstatningsretligt behandlet efter fransk erstatningsret.

Jeg er glad for, at Folketingets Finansudvalg har kunnet give den bevilling, som jeg har ansøgt om til en kulanceerstatning til Lene Mortensen, og det er en kulanceerstatning, fordi den i sin karakter var så speciel, at den ikke kan sammenlignes med nogle generelle principper, vi skal lægge til grund i dansk erstatningsret.

Men det er rigtigt, som hr. Skaarup var inde på, at i den franske afgørelse var der indbygget en torterstatning til den efterlevende, nemlig Lene Mortensen, og det er så den, vi kulancemæssigt har fundet en måde at kunne kompensere for.

Med hensyn til at indføre et generelt princip skal jeg oplyse, hvad det er, der har ført os frem til at nedsætte en arbejdsgruppe med det formål at se på godtgørelse til efterladte ved død.

Det er jo i lyset af, at vores kolleger i nogle af de andre nordiske lande, nemlig Norge, Finland og Island, har gennemført regler, som i forskelligt omfang giver mulighed for at tilkende tortlignende godtgørelser til efterladte, og vi ved, der ligger en svensk betænkning på feltet, og vi må jo så indhente både de retsregler, der ligger til grund her, og også erfaringsgrundlaget med dem.

Som jeg sagde i et samråd i Retsudvalget for nylig, tror jeg, at for mange efterlevende er det selvfølgelig først og fremmest et spørgsmål om det, som fru Birthe Rønn Hornbech også var inde på, nemlig en anerkendelse af, at de her har lidt tab. Selvfølgelig er der økonomiske tab, der kan gøres op, men de har også en følelsesmæssig smerte, som man også kan anerkende med en erstatning.

Det er det, som er vores tilgang til det, og vi vil nu undersøge det ganske grundigt, også afgrænsningen af en række forhold. For mange er det jo så også et spørgsmål om at se på den samlede bundlinje, når de økonomiske erstatninger, de får, er stykket sammen. For mange er det jo spørgsmålet, om tallet på bundlinjen har en tilstrækkelig størrelse, der afgør, om de føler, at man har anerkendt deres tab, så deres økonomiske forhold ikke skal sejle efter en skade, eller fordi de er efterlevende til en død person.

Til fru Anne Baastrup skal jeg sige, at som jeg selv var inde på, er der en vis sammenhæng mellem den her tort og så det her overgangsbeløb på de 108.000 kr., og den vil vi selvfølgelig også gerne drøfte undervejs i lovbehandlingen.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg synes, det vil være glimrende, hvis vi kan nå frem til, at man anerkender tortbegrebet, og hvis det er inspireret af andre skandinaviske lande, så er det for mig fint. Det er i og for sig ligegyldigt, hvem der inspirerer os til det, jeg mener, det er meget nødvendigt, at vi få set på det, også i lyset af den aktuelle sag.

Men jeg vil godt spørge justitsministeren om den anden ting. Vi har haft en sag for nogle år siden, hvor der er en person, en betjent er det, der spyttede i øjet af en stiknarkoman, der truer med aidssmitte. Der har været tale om et opgør, så narkomanen har blod i munden, spytter betjen-

ten i øjet og siger: Nu har du aids. Betjenten går i en usikkerhed, der i en lang periode selvfølgelig gør det svært for ham at klare arbejdet.

Der vil jeg godt spørge: Vil ministeren i forbindelse med det her forslag om tort være med til, at man dér kan give en erstatning, også selv om den forbrydelse, den pågældende har begået, ikke er så voldsomt alvorlig, for der er tale om et opgør, som måske giver 30 dages hæfte?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Nej, jeg vil meget nødtigt gå ind i den meget konkrete sag, der knytter sig til et helt specielt hændelsesforløb, som jeg ikke til fulde kender, og jeg kender heller ikke de afgørelser, der måtte være truffet i konsekvens af den konkrete sag.

Her er der også en arbejdsgiver, nemlig Rigspolitichefen, og som jeg kender forholdene i det politi, jeg har ansvaret for, har vi også mulighed for i sådan nogle specielle situationer, hvor folk i forbindelse med deres arbejde oplever noget, der kan være dybt krænkende, men hvor de ikke har lidt et egentligt økonomisk tab, at give folk en anerkendelse på grund af den helt specielle begivenhed, de har været udsat for.

Det finder sted hos dansk politi, og jeg understøtter også, at man gør det, og det skal måske ikke altid afspejle sig i egentligt fastlagte lovregler fra Folketinget, men det er et smidigt arbejds-giveransvar, man påtager sig, når man anerkender sine folk.

Jeg tror i øvrigt også, det finder sted på en række andre, private arbejdspladser, at arbejdsgiveren lever op til en form for både et socialt ansvar og et menneskeligt ansvar, og der skal også være plads til i en personalepolitik at lade det afspejle sig, uden at det er fastlagt i alt for stramme regler her fra Folketingets side.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Peter Skaarup for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Grunden til, at det optager mig meget, er, at vi altså har en situation, hvor der er blevet lavet en lovændring, der betyder, at i et tilfælde, som jeg nævner her, kan man efter en dom, hvor der gives 1 års fængsel, give torterstatning, men det er ikke sådan, hvis der f.eks. bare er tale om 30 dages fængsel eller lignende, som sådan en forbrydelse ville medføre, fordi der er tale om slagsmål i forbindelse med en anholdelse.

Så er det, jeg spørger: Vil det ikke være rimeligt, at man overvejede at nedsatte den grænse, der hedder 1 års fængsel, til et lavere niveau i forbindelse med det udvalgsarbejde, der nu skal gennemføres?

Jeg synes, det ville være rimeligt, at man tog med i betragtningerne, om der skal drosles ned, for reelt vil de her sager ikke rigtig kunne blive afhjulpet af den lovændring, der blev vedtaget for nogle år siden. Det er det, jeg godt vil høre ministerens holdning til.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 55:

Forslag til folketingsbeslutning om en øget indsats mod indbrudskriminalitet.

Af Helge Adam Møller (KF) m.fl.
(Fremsat 29/11 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Efter beslutningsforslaget fra Det Konservative Folkeparti opfordres regeringen til i indværende folketingsår at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage de fornødne administrative ændringer, således at indbrudskriminalitet kan kriminaliseres med et selvstændigt gerningsindhold med en strafferamme på 4 år, således at det skal være muligt at varetægtsfængsle en indbrudstyv i op til en uge, når den pågældende pågribes under udøvelse af lovovertrædelsen eller umiddelbart herefter og sagens omstændigheder giver grundlag for mistanke om, at der er begået andre tilsvarende lovovertrædelser.

Lad mig sige det med samme: Indbrudstyper, navnlig i folks private hjem, er et alvorligt samfundsproblem. For ofret medfører indbruddet mange gener og ulemper, uanset om det, der stjæles, har stor værdi eller ej. Tyvens indtrængen på hjemmets enemærker må føles stærkt krænkende og undergrave tryghedsfølelsen. Genstande, der indgår i familiens dagligdag, og som ofte har betydelig affektionsværdi, forsvinder. Også samfundsværdier går tabt. Mange indbrudstyper kan bidrage til at svække respekten for retssystemet og tilliden til retshåndhævelsens effektivitet.

Det overordnede mål for en indsats mod indbrudstyper må derfor være at sikre såvel de menneskelige som de materielle værdier og at bekæmpe den utryghed, som indbrudstyperne medfører.

Allerede i dag gøres der en stor indsats på dette område. Politimyndighederne, Det Kriminalpræventive Råd og retsvæsenets øvrige aktører er i de forløbne år aktivt gået ind i kriminalitetsbekæmpelsen på dette område. Der er iværksat en lang række initiativer med henblik på at bekæmpe indbrudstyperne. Heller ikke for så vidt angår denne del af retshåndhævelsen, er der således på nogen måde tale om et forsømt område.

Jeg kan i den forbindelse nævne, at Justitsministeriet i september måned 1993 nedsatte en initiativgruppe vedrørende bekæmpelse af indbrudskriminalitet. I arbejdsgruppen deltog Justitsministeriet, Rigsadvokaten, Rigspolitichefen, Politidirektøren, Politimesterforeningen og Det Kriminalpræventive Råd.

Gruppen fik til opgave at kortlægge det eksisterende erfaringsmateriale på området og pege på initiativer, der kan fremme den kriminalpræventive indsats, og undersøge mulighederne for at styrke den efterforskningsmæssige indsats. Gruppens kortlægning på disse områder udmøntede sig i januar 1994 i Justitsministeriets handlingsplan om bekæmpelse af indbrudstyper.

De erfaringer, der er indhentet gennem årene, viser, at der ikke findes noget hurtigt og enkelt virkemiddel, som kan bekæmpe indbrudstyperne. En effektiv indsats forudsætter mange forskelligartede initiativer og et tæt samspil mellem de kriminalpræventive foranstaltninger, den målrettede efterforskningsmæssige indsats, hjælpen til ofrene og den overordnede vurdering og evaluering af virkningerne af indsatsen.